

[Elbæk-Jessen.]

Pandeplader o. s. v. Den gør Nybyggeri saa meget dyrere, at f. Eks. de nyudstykkede Husmandsbrug bliver dyrere og belæmret med mere Gæld. Det vanskeliggør ogsaa Reparationer af ældre Bygninger; i hvert Fald mærkes det meget paa Landet, hvor der snart ikke er Raad til at lade det nødvendige udføre. I Byerne, og navnlig i København, mærkes det maaske ikke; her er der jo Højkonjunktur. Idet jeg fremhæver, at Forholdet i et lukket Marked er et ganske andet end under frie Forhold, opfordrer mit Parti Ministeren til snarest at fremsætte Lovforslag, og vi anbefaler, at man stemmer for Forlængelse af den gældende Lov.

Oluf Pedersen: Den Lov, som her foreslaas forlænget, fastsætter, at Prisaftaler, som er truffet af Truster, Karteller og lignende Sammenslutninger af monopolagtig Karakter, og som har medført eller har til Hensigt at fastlægge aabenbart urimelig Pris paa Varer, som indgaar i det almindelige Forbrug, skal kunne underkastes Prøvelse ved Domstolene. Det er jo en meget svag Lov. Den siger ikke ret meget, og det blev da ogsaa oplyst her, at der ikke efter denne Lov har været rejst nogen Sag ved Domstolene. Det, som er Meningen med Loven, er at give en vis Beskyttelse mod Udplyndring, og vi fra vor Side er selvfølgelig imod, at Udplyndring finder Sted, men et Værn, som intet Værn er, bliver let til en Beskyttelse for de Truster og Sammenslutninger, mod hvilke man netop vil have et Værn. Jeg mener for saa vidt ikke, at man skal begrænse Udbytningen. Jeg mener, at man skal ophæve den, fjerne dens Aarsager, og jeg giver ikke meget for en Regering, som fortæller, at den bekæmper Særrettigheder, men som Gang paa Gang vedtager Love, der udvider Særrettighederne.

Der kan ved Behandlingen af en Lov som denne være Grund til at gøre opmærksom paa, at under den nuværende Regering, under Ministeriet Stauning, er de arbejdsfrie Indkomster forøget, og de Indtægter, der fremkommer som Følge af Særrettigheder, er steget. De rige er blevet bedre og bedre stillet. Det kan være interessant ved Behandlingen af en Lov, der formelt sætter ind for at hindre Udbytning, at gøre opmærksom paa, hvad der er sket, selv mens vi har haft denne Lov, ved at drage en Sammenligning mellem Indkomsterne her i Landet, før den nuværende Regering kom til i 1929, og i det sidste Aar, for hvilket der foreligger Opgørelse, 1934. Det viser

sig da, at for Landbrugets Vedkommende er Indkomsterne som Helhed gaaet 20 pCt. ned. Det er en stærk Nedgang, naar henses til, at den gennemsnitlige Indkomst for hele Landet kun er faldet 5—6 pCt. Men ser man paa Indkomstfordelingen inden for Landbruget, viser der sig det mærkelige, at de større Landbrugere, Godsejerne, har haft en betydelig Stigning i deres Indkomster i disse Aar, medens der for Gaardmænd og Husmænd har været en meget stærk Nedgang. Men der er Grund til at gøre opmærksom paa een Ting til, og det er Forholdet inden for Byerne. Normalt er man jo tilbøjelig til at sige, at Byerne har gode Vilkaar under dette System med Særrettigheder, og for Hovedpersonerne inden for Handel og Industri har der ganske rigtigt været en betydelig Stigning i Indkomsterne, men for Arbejdernes Vedkommende viser det sig, at i de Aar, hvori Ministeriet Stauning har været ved Styret, har der fundet en Nedgang i Indkomsterne Sted; det samme gælder Handelen, hvor Indkomsterne for Hovedpersonerne praktisk talt er uforandrede, medens der for Medhjælpere og Arbejdere har været Nedgang. Dette skyldes utvivlsomt, at naar man laver Særrettigheder, kan man ikke begrænse dem ved Hjælp af en Lovgivning som den, der her foreslaas forlænget. Det er en Lovgivning, der reelt intet kommer til at betyde. Saa er der, som den franske Statsminister for nylig har sagt, kun een Vej mulig, nemlig Prisregulering ved Hjælp af fri Konkurrence. Det er den eneste Vej til at faa de rigtige Priser frem, og det burde Regeringen ogsaa være klar over.

Det er givet, at fra vort Standpunkt set har en Lovgivning som denne ikke ret stor Interesse, hvis det er Meningen, at Loven skal forlænges uændret, men der er Grund til nu, da Handelsministeren har talt om, at der skal gennemføres Ændringer — det er jo det, man skal have 3 Maaneder til at overveje —, at gøre opmærksom paa, at der er et Omraade, hvor det kunde være naturligt, at man gik til en Ændring. Det drejer sig om Udfyldelse af det Hul i Lovgivningen, som der bliver, naar man nu, antagelig i Løbet af nogle Dage, ophæver Loven om Erhvervs- og Arbejdsfrihed. I denne Lov om Erhvervs- og Arbejdsfrihed er der en Bestemmelse om, at kollektive Aftaler ikke kan indbringes for Domstolene. Det vil sige, at saa længe den Lov bestod, kunde man ikke bruge en Domstol til at være Stik-i-Rend-Dreng for Branchedomstolen. Jeg mener, at det er et Forhold, der ikke har noget som helst med Arbejder-